کرونا؛ داغ ترین سوژه عکاسی در قرن اخیر

■ **یک عکاس می گوید: کرونا موضوعی بود که به جرأت می توان گفت هر عکاسی حتی در حد چند نمونه عکس روی آن کار کرده است؛ درواقع کرونا موضوعی بود که در قرن اخیر بیش از هر سوژه‌ای به آن پرداخته شد.**

گروه فرهنگ و هنر – حسن غفاری درباره رویدادهای حوزه عکاسی در سال ۹۹ گفت: به آخر سال که نزدیک می‌شویم انتظار داریم به پایانی خوشی برسیم ولی اتفاقاتی که در اواخر سال ۹۸ و همچنین ۹۹ رخ داد، کام ما را تلخ کرد. در سال ۹۹ تعداد زیادی از دوستان و عزیزان عکاسمان را از دست دادیم؛ به خصوص استادان بزرگ عکاسی مملکت را که به راحتی کسی نمی تواند جایشان را پر کند. استادی همانند اکبر عالمی که برای ما یک الگوی اخلاقی، فنی و تخصصی بود.

او ادامه داد: در این مدت دچار کم کاری و بیکاری عمومی شدیم و شاهد بودیم که بسیاری از قراردادها و برنامه‌های سالانه و از پیش تعیین شده عکاسی لغو شد و به اجبار خانه نشین شدیم. به خصوص عکاسانی که در حوزه ایران شناسی، گردشگری یا مردم نگاری فعال هستند؛ البته این افراد پیش از این نیز زیاد مورد توجه نبودند، غالبا افرادی عامل‌المنفعه هستند که به صورت خودجوش فعالیت می کنند.

آنها برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی و قطع زنجیره کرونا نتوانستند سفر بروند، خویشتنداری کردند. بسیاری از آنها حتی برای معیشت مجبور به فروش ابزار عکاسی خود شدند.

این عکاس اضافه کرد: خود من در سه نوبت مجبور به فروش دوربین و لنزهایم شدم. دردی را که بیماری کرونا، تورم اقتصادی و تحریم ها برای ما به‌وجود آورد، به راحتی حل نخواهد شد.

غفاری با بیان اینکه بسیاری از انجمن‌های عکاسی در سال ۹۹ فعالیت‌های سالانه خود را لغو کردند، تصریح کرد: انجمن عکاسان ایران سالانه برنامه «۱۰ روز با عکاسان» را در خانه هنرمندان ایران برگزار می کرد، اما برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی و گرانی صنعت چاپ، این رویداد را متوقف کرد.

او در ادامه درباره اثرات مثبتی که سال ۹۹ روی عکاسی داشت، بیان کرد: سال ۹۹ شرایط خاصی هم داشت؛ خالص را از ناخالص و توانمند را از ناتوان جدا کرد. در جامعه ما افرادِ دوربین به دست آنقدر زیاد شده اند که به سختی می توان عکاس را از غیرعکاس تشخیص داد و جدا کرد. همین جا بود که تلنگری به خیلی از اهل فن، رسانه، مردم و مسوولان مربوطه زده شد که این حرفه‌ای‌ها و متخصص‌ها هستند که کارها را با مفهوم و هدفمند و تاثیرگذار به درستی انجام می‌دهند.

غفاری ادامه داد: عکاسان در سال ۹۹ با توجه به محدودیت های اجباری که بیماری کرونا ایجاد کرد تنوع موضوع برای عکاسی نداشتند. ولی شاهد تولید مجموعه‌های بسیار تکان دهنده از طرف بسیاری از عکاسان کشور بودیم که از ابتدا روی موضوع کرونا کار کردند و مدام سوژه‌هایی را از بیمارستان، قبرستان و سطح شهر به تصویر کشیدند. اگر قرار باشد روایتی درباره سال کرونا و آنچه بر سر انسان ها گذشت بیان کنیم، از لابه لای همین عکس هاست؛ به عنوان مثال در تبریز می توان به آقای کریم متقی اشاره کرد یا در تهران به عکس‌های آقای مرتضی نیکوبذل اشاره کرد.

این عکاس اضافه کرد: مهم‌ترین شاخصه سال ۹۹ رسیدن به تعریف عکاسی حرفه‌ای و میدان دادن به عکاسان حرفه ای بود. در این سال توانستیم از خودگذشتگی، توانایی و دانایی را در نگاه عکاسان حرفه ای نسبت به تأثیرات اجتماعی کرونا در جامعه‌ببینیم.

همچنین از این هنرمند پرسیدیم که عکاسی در سال ۹۹ تا چه حد توانست آینه‌ای برای انعکاس رویدادها و مشکلات اجتماعی باشد؟ پاسخ داد: در سال ۹۹ مناسبات دولتی نسبت به سال‌های قبل خیلی کمرنگ بود و تنها مناسبت‌های ۲۲ بهمن و ایام محرم تا حدودی مراسمی را به دنبال داشت. درواقع برپایی این مناسبت ها گاهی از طرف دولت لغو و گاهی ازطرف مردم لغو شدند. در دانشگاه‌ها نیز که کلاس‌ها به صورت مجازی برگزار می‌شدند اساتید سعی می کردند به دانشجویان رشته عکاسی موضوعاتی درباره خانه و خانواده ارائه دهند که نیازی به رفت و آمد نباشد که کسی آسیب نبیند. در واقع نسبت به سال های قبل کمتر درگیر جریان های اجتماعی بودیم و همه چیز در پشت بیماری کرونا پنهان شده بود.

او ادامه داد: در سال ۹۹ شعار ایمنی بر کار مقدم است و رعایت فاصله اجتماعی موجب شد محدودیت عکاسی به وجود آید. خود من در سال ۹۹ به سختی توانستم دو سفر داشته باشم و شرایط و محدودیت‌های کرونایی مانع از انجام عکاسی آزادانه می‌شد؛ می‌توان گفت در این سال نسبت به سال‌های قبل کمترین تنوع موضوعی و بیشترین تمرکز عکاسی روی موضوع کرونا بود. در سال ۹۹ بخش وسیعی از رویدادها، جشنواره‌ها و مسابقات عکاسی مرتبط به کرونا بود و احتمالا در سال ۱۴۰۰ نیز ادامه داشته باشد.

عکاسان در سال ۹۹ با توجه به محدودیت های اجباری که بیماری کرونا ایجاد کرد تنوع موضوع برای عکاسی نداشتند. ولی شاهد تولید مجموعه‌های بسیار تکان دهنده از طرف بسیاری از عکاسان کشور بودیم که از ابتدا روی موضوع کرونا کار کردند و مدام سوژه‌هایی را از بیمارستان، قبرستان و سطح شهر به تصویر کشیدند. اگر قرار باشد روایتی برای تاریخ درباره سال کرونا و آنچه بر سر انسان ها گذشت بیان کنیم، از لابه لای همین عکس هاست؛ به عنوان مثال در تبریز می‌توان به آقای کریم متقی اشاره کرد یا در تهران به عکس‌های آقای مرتضی نیکوبذل اشاره کرد.

همکاری با برادران دوقلو؛

علی رهبری «بلبل‌های پارسی» را کلید زد

گروه فرهنگ و هنر –آهنگساز و رهبر ارکستر شناخته شده کشورمان از همکاری با محمد و علی سعیدی برادران دوقلوی موسیقی ایران برای پروژه «بلبل‌های پارسی» خبر داد.

علی رهبری آهنگساز و رهبر ارکستر شناخته شده موسیقی کشورمان ضمن تشریح تازه‌ترین فعالیت‌های موسیقایی خود بیان کرد: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته به زودی همراه با محمد سعیدی و علی سعیدی برادران دوقلوی خواننده که در اصفهان زندگی می‌کنند، پروژه «بلبل‌های پارسی» کلید می‌خورد.

هم اکنون نیز با این هنرمندان به طور مرتب در تماس هستم و روی کارهای فنی پروژه نظارت دقیقی دارم.

وی درباره جزییات و ایده اجرایی این پروژه گفت: وقتی در سن بیست سالگی زمانی که در وین مشغول نگارش قطعه «پوئم سمفونیک نوحه‌خوان» بودم، دائم به این فکر بودم که روزی باید قطعه‌ای را برای آواز ایرانی و ارکستر برای عرضه در محیط بین‌المللی داشته باشیم. اتفاقاً در پوئم سمفونیک نوحه خوان از موسیقی اصیل ایرانی و تحریرهای فراوان به سبک استاد ابوالحسن صبا استفاده کرده بودم و جالب اینکه از همین جا پروژه «بلبل‌های پارسی» در ذهنم شکل گرفت.

مدیر هنری و رهبر اسبق ارکستر سمفونیک تهران با اشاره به ویژگی‌های تحریر در موسیقی ایرانی ضمن اشاره به دلایل اینکه چرا تاکنون اقدام به نگارش پروژه «بلبل‌های پارسی» نکرده بود، توضیح داد: همیشه مایل بودم که این پروژه برای دو خواننده موسیقی سنتی نوشته شود اما هربار که به این پروژه فکر می‌کردم، نمی‌توانستم دو خواننده‌ای که مد نظرم بود را پیدا کنم که باهم نزدیک و خوب باشند. به همین جهت هم همیشه پروژه عقب می‌افتاد و در حال حاضر که سه آلبوم از پروژه «مادرم ایران» در عرصه‌های بین‌المللی با استقبال مخاطبان مواجه شده تصمیم داریم این اثر را در قالب همین پروژه ضبط کنم.

وی با اشاره به همکاری خود با برادران محمد و علی سعیدی در این پروژه گفت: این دو هنرمند نه به جهت اینکه برادر دوقلو هستند بلکه از جمله هنرمندانی هستند که به اعتقاد من کارشان عالی است و این یک شانس بزرگی است که هر دو برادر واقعاً در یک سطح بوده و با علاقه کنار هم کار می‌کنند. این را هم باید اضافه کنم، بی‌نهایت خوشحالم که این دو برادر اهل اصفهان هستند. چرا که من خاطرات خوبی از حضور در اصفهان دارم و به یاد دارم که در ۱۷ سالگی درست قبل از اینکه برای تحصیل به اروپا فرستاده شوم، به پیشنهاد استاد حسین دهلوی با هواپیما هر هفته روزهای پنجشنبه به اصفهان می‌رفتم تا یک گروه کُر و ارکستر کوچکی را اداره کنم. به همین جهت در خاطره و قلبم روزهای بسیار زیبایی از اصفهان به یادگار باقی مانده که هنرمندان این دیدار را دوستان خوب و حق شناسی می‌دانم.

رهبری در پاسخ به این پرسش که آشنایی‌اش با موسیقی ایرانی در مقایسه با فعالیت‌هایش در عرصه موسیقی جهانی به چه میزان بوده، توضیح داد: متاسفانه در ۳۰ سالی که ایران نبوده و تماسی هم با اینجا نداشتم، آگاهانه یا ناآگاهانه با من درباره موسیقی ایرانی خیلی صحبت نشده بود. به همین دلیل خیلی‌ها نمی‌دانند که من در سنین کودکی با موسیقی سنتی بزرگ شدم. حتی بزرگانی چون رحمت‌الله بدیعی ردیف‌های استاد صبا را با من کار کرده‌اند.

این هنرمند در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه از سوی مجموعه‌های داخلی حمایتی از پروژه «مادرم ایران» نشده، تصریح کرد: بر این باورم که پروژه‌هایی چون «مادرم ایران» در معرفی هرچه بهتر کشور عزیزمان به دنیا اهمیت خاصی دارد، اما متاسفانه مجموعه‌هایی دولتی در این زمینه حمایت چندانی نمی‌کنند. البته خدا را شکر نیازی هم به این حمایت ندارم اما دوستان بدانند که هم اکنون آهنگسازان و هنرمندان بسیار خوبی در ایران هستند که به کمک‌های دولتی نیاز دارند اما کسی کمکشان نمی‌کند و بودجه‌ها فقط صرف تعدادی محدود می‌شود.

وی درباره سایر فعالیت‌هایش در عرصه موسیقی گفت: چندی پیش مشغول نوشتن «اپرای غمنامه پارسی» نوشته ایشیلوس نمایشنامه‌نویس مشهور یونانی بودم که این پروژه نیز به اتمام رسید. به هر حال هر چیزی در دنیا قطب منفی و مثبت دارد و من هم که به خاطر کرونا خانه نشین شده‌ام توانسته‌ام چند اثر را با تمام برسانم. پروژه «غمنامه پارسی» اثری ۷۰ دقیقه‌ای است که به زبان انگلیسی نوشته شده که به زعم خودم یکی از بهترین آثارم است و فکر می‌کنم تا یک ماه دیگر برای کمپانی «ناکسوس» ضبط می‌شود.

سرویس دهی ناوگان حمل و نقل عمومی کیش به گردشگران نوروزی

عکس: جعفر همافر

اقتصاد کیش روزنامه
پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش
گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش
۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹